

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la „Prăvălia industriilor române din Sibiu” (Strada Cisnădiei Nr. 27).

După desveliri.

Desvelirile, pe care le-am publicat, au produs și în Transilvania și în Țeara-Românească o emoțiune, o zguduitură neobișnuit de puternică.

Farul de lumină ce-și proiectează azi razele sale de adevăr în întunecul meschinilor uneltiri din timpul din urmă, deșteaptă rind pe rind până și pe cei mai adormecați și visători.

Nu-i vorba, nervii liniștiți ai oamenilor amăgiți sau desorientați suferă azi, căci prea e crudă realitatea.

Numai cel-ce știe ce va să zică revolta sufletească a unui om, care timp îndelungat crezuse în onestitatea politică a acestor „naționaliști intransigenți” pentru-ca într'un moment hotărâtor să afle din a lor gură, că scopul lor final e: determinarea Românilor la capitulare, numai acela își poate da azi seamă de rolul acestor nevrednice creaturi și va înțelege izbucnirea crudului adevăr, cum se manifestă el în desvelirile publicate de mine.

După-ce domnul Brote ne spuse „hotărârea” sa, după-ce aflai scopul adevărat al „criselor” înscenate de el, după-ce îi auzii toate „argumentele” și glasul îndulcit pe care ne vorbea despre Unguri recitându-ne toate resulfatele lor clișee, mi-se părea, că mă găsesc față în față cu o unealtă conștientă a politicii maghiare, într'o conferință de trădători conștienți de planurile lor mișlești.

Toate temerile, toate bănuiele mele, ale celui ce era lângă ei și le auziam vorbele și le vedeam apucăturile, toate nedumeririle mele de luni de zile au primit deodată o confirmare atât de cinică și atât de revoltătoare, încât, — vedeam clar, că sunt în fața unor lași conspiratori în contra partidului, în contra întregului românesc din Transilvania și Ungaria.

Eram în plină conferință cu atenatorii năimiți de guvernul unguresc pentru-ca să ne înșele, pentru-ca să ne lege să punem la cale capitularea necondiționată a partidului național în fața șovinismului maghiar: părăsirea programului național, abdicarea de principii autonomiști și renunțarea la orice fel de acțiuni politice. Am rupt-o cu ei și am dat pe față fără îndurare, fără nici o rezervă și scopul lor mărturisit și înlănțuirea faptelor petrecute dela Septembrie încoace și cari abia acum își pri-

mesc explicațiunea lor adevărată. Azi e clar ca lumina soarelui, că tema intransigenții, pe care a fost purtată campania în contra comitetului național era un pretext de o ne mai pomenită infamie. Azi ved eu și vede toată lumea lămurit despre ce era și este vorba: despre politica maghiară proiectată dela Budapesta peste Ballplatz la București și — vice-versa.

Nu mai există absolut nici o îndoaieală: oamenii, cu cari mă însoțiam eu și generația mai tinără și mai entusiasmă de acasă, sunt instrumente criminale în serviciul guvernului unguresc și al celor-ce își fac treburile prin bunele sale grații, sunt șarlatani de o rară perfidie în chestiunea națională.

Pentru ei lupta era un mijloc pentru-ca situația națională din Transilvania și Ungaria să fie acaparată de ei: uneltele celor-ce vor să se siluească la tăcere și capitulare.

Faptul, că martirii, după-ce au stat 14 luni în pușcăriile ungurești se învoieseră, după amnestierea lor, a exprima prin guvernul unguresc grațitudinea lor Maieștii Sale, acest demers în sine produsese o nedumerire în sufletul curat al celor mai mulți dintre naționaliștii nostri intransigenți.

De acest demers s'au folosit uneltele guvernului unguresc, pentru-ca să-și prepare terenul lor: să nimicească comitetul și partidul național.

Despre acest demers intriganții conștienți și inconștienți au inventat și colportat cele mai infame și stupide minciuni și calomnii.

Pentru această preparare de teren au fost pușe la cale „conventiculele”, în acest scop a fost redactat faimosul proiect de „organizațiune nouă” a domnului Brote.

Oamenii de bună credință luaseră intransigența acestor lachei în serios, mereu crezând, că în cele din urmă lupta se va purta cu același metod, ca până astă-toamnă.

Mulți aderenți sinceri ai erei mai nouă din politica națională aveau simțământul, că lupta ar fi să iese un nou avânt mai sistematic, mai măreț și mai insufletitor ca ori-când.

Așa le vorbiam eu amicilor nostri.

Mulți aderenți sinceri ai acțiunilor noastre politice din cei din urmă vro 4—5 ani erau siguri, că numai astfel vom pute să ne manifestăm cu demnitate simțământul, de care cu toții suntem cu-

prinși în fața milleniului, pe care asupritorii nostri caută să-l utilizeze pentru a dovedi puterea hegemoniei maghiare și liniștea noastră în situația, ce ni-s'a creat.

Dar' în loc de a ne stringe rîndurile pentru o nouă luptă, în loc ca oamenii să vadă semnele unei nouă epoce de acțiuni politice cu același metod, rind pe rind se ivesc semne neliniștitoare pentru spiritul nostru politic.

Di Ioan Slavici ne surprinde cu „Milleniul” cântându-ne himnuri de îndulcire a Maghiarilor.

Involuntar — lumea cetește și receste discursul dela Iași, doar' o să găsească o consolăție pentru „fantasia lui Slavici”.

De giaba, discursul e clar: avem să ne abținem dela ori-și-ce agitațiuni în chestiunea națională, pentru-ca monarhia austro-ungară, astfel cum e constituită, este o necesitate pentru România...

Involuntar lumea își aduce aminte, că în comitetul Ligei culturale din București continuă a rezida doi membri cu toate-că au fost numiți miniștri și cu toate-că la Budapesta se știa perfect de bine acest lucru...

Involuntar lumea începe a se nedumeri de „pozițiunea” și „legăturile” dlui Eugen Brote la București...

Triumful și căderea la pat a părintelui Lucaci în București produce o generală consternație și compătimire pentru sănătatea valorosului luptător...

Campania în contra comitetului de „trădători” dela Sibiu se continuă.

„Capitanul” în această falnică și cinstită luptă, dl Brote, continuă încă a face pe „grozavul”, dar' discretul campion.

Sub un pretext de „abus de putere prezidențiar” dl Slavici redactează decapitarea politică a domnului Dr. Rațiu.

Cu aceeași ocazie însă întreaga clică manifestă o nespusă oroare de întrebări și discuțiuni, ear' dl Bianu decretează dictatura celui „cu legături”.

În aceeași seară dl August Munteanu se găsește în București și conferă cu dictatorul și cu stăpânii sei.

În curând dl Slavici earăși se ivese și earăși cercă marea cu degetul: în broșura sa el arată deslușit, că ne-am fi ieffinit: noi Românii nu mai cerem decât o lege electorală europenească!

În același timp dl Slavici cântă să dovedească Românilor pe deoparte, că dl

Dr. Rațiu și tovarășii sei sunt morți, pe de altă parte, că el reprezintă simțământul Românilor, mai ales, că publică și o „adresă” a Moților.

Di Slavici „îl încredințează” pe „dl Baron”, „că dușmanii sei români își vor pierde toată trecerea și nu vor mai îndrăzni să-și ridice capetele. —

Eată de ce trebuiau decapitați „trădătorii” dela Sibiu, dnii Dr. Rațiu și soții sei!...

În timpul acesta, amicii cauzei sunt ațîțați să deminte lumea de a mai abona „Tribuna”.

Di Brote „exoperează”, ca deodată să i-se taie „Tribunei” 100 de abonamente.

Între aceeași apare „Manifestul”, care spune că semnatarii sei „stau neclintiti pe baza programului național dela 1881”.

Care va să zică: dușmanii români ai domnului Baron, earăși îndrăzniseră să-și ridice capetele!

Atunci vine domnul Brote cu hotărârea de a ne lega întâiu pe noi în mod definitiv și ne declară el însuși, „căpitanul” în luptă contra „trădătorilor”, că noi trebuie să părăsim programul național, că situațiunea e schimbată, că nu ne mai putem gândi la acțiuni politice, ca cele din anii din urmă, că oamenii sunt obosiți, că trebuie să ne constituim în partid „oportunist”, de „împăcare” cu Ungurii, cari atunci vor reforma legea electorală din Transilvania!

Azi oamenii pot să vadă pentru-ce au fost aventăți în campania în contra partidului național: pentru-ca ei să fie amăgiți în chip criminal a alcătui „massele de popor” pentru nemernica tovarășie: Slavici—Brote—August Munteanu, uneltele guvernului unguresc, pentru înăbușirea cu orice preț a mișcării naționale, pentru capitularea Românilor!

Nici-odată plan mai perfid, nici-odată înscenări mai infame, nici-odată scop mai anti-național în politica noastră nu s'a urmărit la noi dela 1867 încoace!

Acest atentat la baza organizațiunii noastre, la temeiul principiar al politicii noastre, la principiul mișcărilor noastre din ultimii ani, acest atentat preparat pe tema intransigenții naționale, ca să fim reduși la o totală neputință de acțiune, la abdicarea principiului autonom, la o rușinoasă ingenuchiere: este o crimă în contra intereselor poporului românesc, este o felonie cum nu s'a mai văzut la noi în asemenea condițiuni.

Pentru intenție ați numit voi pe moderați „trădători”, pentru atentatul vostru criminal vă aruncăm propria voastră armă sfărâmată în față și vă zicem:

Înderet! Unelte ale lui Luda!
Înderet! Șarlatani și trădători!

Ear' vouă, oameni de bună credință, care întocmai ca mine ați crezut în cinstea politică a acestor șarlatani; vouă, care întocmai ca mine ați crezut, că împreună cu ei, am pute duce lupta cu mai mult succes; care întocmai ca mine ați fost duși până în marginea prăpastiei, vouă, vă zic, în conștiința senină a omului cinstit și a Românului devotat binelui obștesc: feriți-vă de caracterul acestor nemernici, dacă țineți la curățenia numelui vostru și la o luptă cum am mai luptat pentru cauza neamului românesc!

Aurel C. Popovici.

Cu 2 bani în 3 pungi. „Revista Orăștiei”, care nici acum n'a abzis de a fi „Raveca” lui kir Brote, pe care și în numărul ultim îl spală, ne face, chipu, strajnice imputări, că nu pregătim acțiune în fața milleniului. Am recunoaște ori-cui din lumea românească dreptul de a ne face atari imputări; ni-le facem noi înșine chiar; simțim noi foarte bine, că e foarte rău astfel, și că e oara a 11-a pentru ca să facem ceva.

Dar' „Revistei Orăștiei”, acestei slujitoare a trădătorilor, nu-i recunoaștem acest drept.

Cine-i de vină, că milleniul ne găsește așa cum ne găsește? — Brote et comp., cari au ținut să ne producă criza și să ne constrângă la o ceartă de atâtea luni. El și cei aproape de el știu pentru-ce. Ce a făcut „R. Orăștiei”? A făcut rolul de slujitoare a acestor „îndulcitori” ai Maghiarilor; prin rolul seu ea a alimentat vrajba și înveninat chestiunea, ca să continue cât mai îndelungat. Acum chiar, când prin desvelirile dlui Aurel C. Popovici am fi aproape de a fi clarificați cu toții, și astfel în putere de a păși pe terenul acțiunii, chiar și acum „Revista” își acăță adausuri: pe dl Brote, pe căpitanul trădătorilor, și îi dă voie să pozeze pe marele patriot și nevinovatul Român, să arunce de nou calomnii, să reîmpropeteze învechitele minciuni séménând neîncredere și ură.

Astfel pregătește „Raveca” terenul acțiunilor, pe cari cei competenți le-au promis și pentru cari ei lucră ca să le realizeze?

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Prima universitară.

Budapesta, în 13 Martie 1896.

Nu-i tocmai de mult, de când se teca ruia tetea Wlassics, — ca mare adorator al fustelor — să-și facă numele nemuritor între acestea, deschizându-le și lor porțile universității.

Nici mai mult nici mai puțin! Ba adecă să am pardon. Mai mult nu, dar' mai puțin da, căci la „strimburi” nu li-o deschis Ce s'o gândit soțu'...

Ca fost dascăl la „strimburi” chipu... o gândit, că fetelor nu le va fi cu puțință să supoarte greutățile a învățăturilor de acolo, deoarece-ce sunt prea „afunde” pentru ele.

Habar să n'ai!...

La „filosofierie”? „doftorie”? „inginerie”? „poticărie”? „nimica toată! o țir de singuini și isprava-i gata. Aci nu-i trebuie nici o deșteptăciune, mă rog.

Baș că!

Unei fete nu-i șede bine (adecă nici nu e în stare să fie!) ca apărătoare — Doamne apără! — a vre-unui acusat sau acusate în fața tribunalului!

A-ha!...

Dar' cum îi șede colo lângă un cadavru spurcat, urit de vre-o 2—3 săptămâni? Hotărât, că bine și frumos!...

Mai ales când vezi câte-o fetiță — s'o sorbi într'o lingură de apă — nevinovată, gingașă și frumoasă, lucru mare, îndeletnicin-

du-se cu câte un astfel de cadavru, scoțiorind cu degetele-i — trandafiri — Dzu știe pe unde!

Este, că-i frumos?...
Îmi vine în minte „exemplarul cel frumos” din București!...

Cu cât spirit desemnau diferite episoade din viața viitorilor medici-femei, foile cu schimonoseli (caricaturi), de pe când a ventilat tetea Wlassics ideea cea nouă-nouă.

Nu le pot descrie, fiind prea „de lume”. Tare interesante erau și cele-ce se refereau la profesorat!

Vedeai câte-o madmoisellă coloquând, astfel, că profesorul ingenuchiat la picioarele ei îi declara amor din răsputeri!

Tizu Beöthy ne îndruma să învățăm dela ele „estetică”, și câte și mai câte.

Peste scenele ce le aveau colegii ei între ei — adecă colegii cu colegele — să trecem.

Cum a fost cum a fost

Cum va fi, cum n'a fi,

deșul că din opintirile babului Wlassics: „nascitur ridiculus mus”.

De prezent însă — pardon — nu e șoarece, ci o „filosopteră” tinerică și frumușică.

Nici nu e ridiculă, ci foarte simpatică și atrăgătoare!...

Și ghiciți, ce specialitate și-a ales?

Sunt sigur că veți zice: „limbile moderne”. (Și cu tot dreptul, căci cam cu aceasta le place domnișoarelor să se ocupe).

Nu!

Poate limbile clasice?..

Da de unde!..

Apoi?...

Matematica și fizica domule.

Șandul!

Când am auzit — să fie a dracului — nu-mi mai eșia din cap, domle!

Domnișoară... și matematică! Ba încă plane și fizică.

O că nu te-ai chert!...

Toate ca toate, dar' unii din colegii dela „fach”-ul acesta scupă foc și pară că le-a blamat fachul.

Nu-și pot ei închipui cum e în stare un creier de femeie, să priceapă lucrurile acele atât de grele... ca „integrale” și diferitele teorii din fizică (ca teoria lui Ohm, Laplace etc. etc.).

Filologii au cșpătat nas.

Se mândresc acum cu aceea, că studiile lor sunt mai grele, dovadă — că domnișoara n'a îndrăsnit să se înscrie la filologie.

Asta-i mănăc pe ceilalți!... Alții earăși se bucură dintr'e ei, fiindcă acum se due mai bucuros la prelegeri — ca până aci — se simt mai bine în clasă, ca acasă.

Mai ales una le place! — mulțimea oaspeților, cari până aci n'ar fi dat cu nasul într'o sală de matematică pentru lumea asta.

Au înaintea cui se fali acum cu știința lor!

Mai ales juriștii îi cercetează din gros. Cea mai mare bucurie o au totuși profesorii, căci la mulți — cari abia aveau la prelegeri câte 10—12 ascultători — poate și mai puțin — de când i-a învrednicit colegea cu prezența — curg ascultătorii gâră.

Crezi, poate să asculte prelegerea?

Habar să n'ai!..

Nici o iotă n'aud din ce le spune dascăul.

De când cu noaua apariție te pune în uimire mai ales mulțimea „zwikerilor”.

Mai pe fiecare nas vezi călărind câte o păreche!

Acum e prima-dată că am văzut la „filosopteri” și „monocle”.

Asta formează epocă domle:

Anzi d-ta — „mo-nó-cle”!

Filosopter și monoclu!

Polurile unui magnet! Dar' mă mângăiu cu ideea, că pe cei-ce i-am văzut vor fi fost juriști și nu filosopteri.

Aceasta ar fi un mare blam pe facultatea filosopterilor!

Ce privește pe colegea, apoi chinurile cele mai mari are să le sufere până trece dintr'o sală într'alta.

Chinuri tantalice nu alta.

Abia pășește pe coridor și i-mi-o și asediază.

Curg căpăii șipot după ea!

Parcă ar fi cel puțin carne de căprioară!...

Hiș cocoș!...

De șezut șede de regulă în banca primă, locul prim.

Îi și șede bine acolo!

Cel puțin o vedem cu toții din băncile celelalte.

Dacă ar șede mai toapoi, cei de dinainte ar trebui să se întoarcă cu spatele cătră dascăl, ceea-ce nu se cuvine.

Unii dintre profesori, mai cu seamă mai tineri, au și început a se îndeletnici cu dinsa.

Unul, după prelegere, s'a luat frumos cu ea și i-mi-a petrecut-o până la tramvai!

Se și cuvine, nu-i vorbă!...

Apoi să nu treacă la examene!...

He — hei!... ușor așa!... dar' brânza-i pe bani, soațe... și fiecare — fără deosebire de sex — trebuie măsurat cu aceeași măsură!

Încât privește persoana stimatei colege, n'am decât cuvinte de laudă.

Modestă și așezată.

Cum îi șede mai bine unei d-șoare.

Fisionomia — inteligentă. Dar' ghiciți de ce séménță e?

Unguroaică, ce să fie!..

Da de Unguroaică nu mai poți!...

Wie hájszt, domle!

Grün Rosa o chiamă, dacă vă interesează numele.

Folosul netăgăduit ce l-a adus soțul Wlassics prin introducerea d-șoarelor în salele universității sunt deci:

1. că studenții cercetează mai ferbinte prelegerile;

2. profesorii explică mai cu foc și mai precegetați;

3. nu mai scupă înaintea noastră;

4. viața socială a luat un avânt mai mare ca până aci.

Folosul e mare, trăească (!) deci Wlassics.

Ată! și încolo să fim sănătoși!

Văstai...

Nu mai atunci acțiunile noastre vor avea succesul dorit, când înțelegi vom fi cu toții în toate, când încrederea va fi restabilită, ordinea și disciplina reparată. Spre acest scop se recere, ca toți cei greșiți ori amăgiți să revină cinstiți, recunoscând cu sinceritate greșeala. Cine și acum mai umblă cu 2 bani în 3 pungi, cum face „Rev.-O.” acela sau nu știe ce vrea, sau nu știe ce vreau alții cu el, acela-i zăpăcit — și zăpăciții mai bine fac dacă tac.

Dosarul Manifestului.

2. Recursul dlui Dr. I. Rațiu.

(Urmare și fine.)

III. În sfârșit dacă *per incoincensum* discuția asupra substratului subiectiv și obiectiv din amintirile ordinațiunilor ministeriale s'ar decide cumva în defavorul adevărului, chiar și atunci oficialul public care exercită funcțiunile de judecător are drept garantat prin lege și jurământul său, ca să aprezice ori-care ordinațiune din punct de vedere al legalității și al constituționalității.

De abia mai e de lipsă să accentuăm punctul de vedere cunoscut deja, pe care partidul național român, ca un club politic, ce reprezintă totalitatea alegătorilor români, l'a accentuat de repetate ori. În înțelesul acestuia fiindcă ordinațiunea guvernului prin care oprește organizarea și activitatea partidului național român nu o află stând pe baza legii și a constituției, nu-și poate face pendentă activitatea sa de arbitrală a celui.

Ear' că acest punct de vedere corespunde pe deplin literii legii și spiritului constituției nu mai există nici o îndoială înaintea celui, care știe, că §-ul 104 din legea electorală și practica constituțională zilnică a scos de sub dispozițiile guvernului formarea liberă, organizarea și activitatea pe cale legală și constituțională a partidelor.

Teara aceasta adică, fiind ea provăzută în *thesi* cu constituțiune parlamentară, în urma principiului cardinal al constituției, după ce constituțiunea parlamentară se bazează pe schimbarea alternativă a partidelor, e fără îndoială, că existența partidelor e și nu numai o cerință ci direct o condițiune și încă fără considerație la partidul care e în majoritate și la guvernul eșit din sinul celui.

Tocmai de aceea posibilitatea formării organizării și lucrării partidelor și libertatea aceluia e un principiu fundamental, un *ce sine qua non* al constituției parlamentare și astfel el exclude posibilitatea ca ori-care guvern să aibă dreptul de a dizolva vre-un partid și de a-i opri activitatea legală și constituțională, pentru-că altfel după-acele și însuși firea puterii, de a se face abuz de ea partidul din majoritate și guvernul eșit din sinul celui ar avea astfel drept ca ori-când să oprească și să persecute existența, organizarea și activitatea tuturor partidelor cari contrariează politica sa, ceea-ce n'ar fi altceva decât: *die Republik mit dem Grossherzog an der Spitze* (republică cu vodă în cap).

Aceasta ar transforma constituțiunea parlamentară, adică constituțiunea basată pe schimbarea alternativă a domniei de partid într-o instituțiune, în care domnia partidului dela putere ar fi stabilită odată pentru totdeauna prin oprirea cu forța brutală a tuturor celorlalte partide.

Parlamentul însă, ca organism legislativ trebuie să reprezinte însuși națiunea în toată puterea și totalitatea ei ear' nu numai un partid al celeia, tocmai de aceea (parlamentul) trebuie să fie complet, universal și fidel.

Complet însă nu poate fi, dacă exclude din reprezentanță ori-care parte, clasă sau partid al țării, ceea-ce se întâmplă în momentul, când existența, organizarea și activitatea partidelor politice se face pendentă de arbitralul guvernului.

Fidel însă nu poate fi, dacă ori-care putere și factor social, ear' între acestea stă în primul rând organizația de partid, nu poate lua parte în legislatură tocmai pentru-că organizarea aceluia și astfel posibilitatea de a ajunge în cameră se face pendentă de arbitralul guvernului.

Din aceasta e evident, că partidele politice nu sunt reuniri formate în mod artificial dela bunul plac al guvernului, ci sunt factorii dinamici ai constituției parlamentare cari în totdeauna stau deasupra guvernului și independent de el spre realizarea ideilor politice și ca atari ființa lor nu se poate trage sub dispozițiile de oprire ale guvernului, organizarea lor nu se poate face pendentă de bunul plac al guvernului.

De sub puterea acestor principii fundamentale nu poate fi subtras nici partidul național român, ori cât ar fi intuneac spiritele în această țară teorema exclusivismului de rasă, în favorul căruia se exploatează teorema omnipotenței de stat, ca instru-

ment pentru susținerea neconținută a domniei de partid, — și astfel existența, organizația și activitatea partidului nostru, ca a unui partid politic format pe baza programului declarat la 1881 cu expresia dorință de a fi realizat pe cale legală și constituțională, nu se poate sista nici în principiu prin ordinațiuni ministeriale, pentru-că guvernul n'are drept la aceasta, nici de fapt, pentru-că partidul național român, care cuprinde în sinul său pe cele trei milioane de Români e un organism viu pe care nici un fel de ordinațiune ministerială nu-l poate șterge din lume, până-când nu va fi perit încă din acest popor și cea din urmă scântee a conștiinței naționale. Ear' pe bazele acestea da' supunem ordinațiunile ministeriale din chestiune unei considerări obiective, abia mai trebuie să spunem, că ele reprezintă numai curata negațiune a spiritului constituțional.

Dar' nu se pot concorda aceste ordinațiuni cu libertatea de a forma, organiza partide care este garantată în §-ul 104 al legii electorale, pentru-că legea electorală nici pe departe nu motivează în §-ul acela restricțiunea pe care guvernul o introduce în el printr-o interpretare sfortată al scopul de a ne nimici partidul, că adică partide s'ar pute organiza numai pentru durata alegerilor, adică numai pentru vro câteva zile.

Ubi lex non distinguit, nec nobis distinguere licet. Legea nu cunoaște o atare restricțiune și în contra ei protestează simțul de drept al fiecărui om constituțional, dar' o desminte nu numai viața practică din Europa în general, ci și cea din Ungaria în special, pentru-că și în această țară se formează și se organizează nelimpedează ori-care partid, afară de partidul național român, și lucră neconținut atât înainte de alegeri cât și după alegeri pe aceleași baze și cu aceeași organizație pe care puterea guvernului ar dori să o detragă partidului național român.

Cum? Partidul independent, partidul național, partidul guvernamental liberal, partidul popular s'au organizat ele numai pentru durata alegerilor, nu există ele și nu lucră neconținut cu o organizație stabilită și cu eschiderea firească a ori-ce fel de amestec al guvernului?

Partidul sâsesc organizat pe baze complete analoage cu ale partidului național român, nu trăiește el în „Central-Ausschuss” și „Bezirks-Ausschuss”-urile sale, nu funcționează el și după alegeri, și nu ia el poziție în toate cauzele politice, cari îl ating?

Logica faptelor din această praxă constituțională răstoarnă punctul de vedere al guvernului, prin care restrânge, acum odată, organizarea de partid și pe care §-ul 104 validează numai față de partidul național român; îl răstoarnă ci atât mai virtuos, pentru-că partidul național român începând dela 1869 și mai ales dela 1881 până în Iunie 1894 pe lângă toată schimbarea guvernelor, organizat și recunoscut a funcționat neconținut, înaintea marelui publicității, având în fruntea sa comitetul executiv, care a stat sub președinția lui Nicole Popea, episcop gr.-or., apoi a lui Partenie Cosma, fost deputat, George Barițiu, Vincentiu Babeș și în sfârșit a subscrisului, a funcționat fără-ca să-i fi venit cuiva în minte a voi să sisteze existența și organizația, ori-cât de rapidă a fost decăderea simțului față de libertatea constituțională în factorii puterii.

În urmarea tuturor acestora cu încredere? În iubirea de drept și constituțiune a dlui vice-comite mă rog, ca nimicind sentența forului prim să binevoiești a mă absolva de acuză și de urmările ei.

Dr. Ioan Rațiu.

Scrisoarea părintelui Lucaciu.

Sibiin, 21 Martie n.

Fénelon, mare episcop francez, renumit scriitor și excelent orator ne dă o clasică dovadă despre aceea, cum oamenii mari sunt mari și în greșelile lor. Luând parte la toate acțiunile ce sbucimau societatea timpului său el scrie o carte, în care însă comite o eroare dogmatică. Scaunul din Roma îi condamnă cartea și-l suspendează. Ce face Fénelon? Ori-cât de popular, de vestit și iubit de popor, el se duce la biserică și spune duos, celor-ce doriau să-l audă oratoria, că nu mai poate vorbi, a greșit și greșeala lui e condamnată.

Poporul plin de admirație pentru acest act de umilită se aprinde și mai mult în iubirea față de episcopul său. Mai târziu, după demersurile făcute din Roma își face însuși abjurația principiilor sale greșite, de pe același amvon al catedralei sale, de pe care mai înainte vorbea cu tot focul, ce i-l inspiră tăria convingerii adânci.

Astfel el a rămas mare, cum mare a fost și mai înainte...

...Momentul acesta istoric, tabloul lui, care ni-s'a întipărit dela primul auz, ni-a venit în minte când am citit scrisoarea părintelui Lucaciu.

Lungă scrisoare, și puțin ne spune. Am citit-o, am rescutit-o, ori-cât de lungă, și totuși puțin am aflat în ea, din ceea-ce așteptam să fie.

Ce am așteptat noi dela părintele Lucaciu?

Un cuvânt vrednic de situația, ce i-s'a creat dînsului, ce ni-s'a creat tuturor prin desvélirile dlui Aurel C. Popovici, în a căror fide demnitate nici un om cu mintea și cu inima la loc nu mai dubitează.

Și ce spune dl Dr. Lucaciu?

Multe de toate, la cari nu ne așteptam, dar' puține din cele-ce așteptam.

Părintele Lucaciu, recunoaștem cu dragă inimă, a fost cea mai iubită figură a poporului nostru, pentru-că prin farmecul entuziasmului său a știut să ridice la conștiința națională un corn de țeară, a știut să ne electrizeze pe toți, a știut să ne răpească și să ne stăpânească prin cuvântul său cald și pătrunzător, prin înunța sa de luptător întrepred și neșovăitor, prin înfruntarea cu bărbăție a atător suferințe, ce dușmanii noștri i-au pregătit prin temnițele lor.

Părintele Lucaciu ni-s'a făcut un idol al tuturor, fără considerații la hotarele politice.

Dar' într'un moment critic, la un punct marcant al vieții noastre politice, părintele Lucaciu a făcut deodată o săritură, care ni-a uimit pe toți. În tot decursul crizei, adică de când criza a erupt în publicitate, în vederea tuturor, părintele Lucaciu s'a pus pe partea celor, cari reprezentau răsturnarea disciplinei, nimicirea organizației de partid, zdrobirea temeliei, pe care stă astăzi viața noastră politică. Nu numai că s'a pus pe partea aceea, dar' s'a făcut comandantul și conducătorul acestui anarhic curent, care în cele din urmă, s'a desvélit, că avea să ducă la trădarea cauzei naționale în cel mai propriu și mai literal înțeles al cuvântului.

Campania nebună, înscenată de niște mercenari, instrumente ale intereselor străine, poate că nici-când nu putea produce atăta sguduire, atăta disordine, atăta ruină în rîndurile noastre, dacă în fruntea, aici-acasă, nu s'ar fi pus chiar vestitul „popa Lucaciu”, cu pondul întregii popularități, ce §-i-a câștigat. Dacă părintele Lucaciu reîntors dela Roma prin București nu s'ar fi dat pe partea răsturnătorilor puși la cale, dacă dînsul n'ar fi detunat cu protestul său de tristă amintire, cu epistolele sale deschise, cari aruncă schinte, și cari ni-au aprins casa deasupra capului, astăzi am fi poate trecuți peste toată criza, am fi toți clarificați, uniți în cugete și în simțiri și am pute cu o zi mai înainte să începem acțiunea, pe care onoarea națională și interesele de viață ni-le reclamă mai mult ca ori-și-când.

În sfârșit, ori-cum, părintele Lucaciu trei luni de-arîndul a stat pe partea unei direcțiuni, care s'a descoperit de o curată conspirație pentru a ne ingenuchia în mod rușinos înaintea dușmanilor noștri, — și a stat spre mirarea și indignarea întregului popor, care l'a iubit mai mult decât pe alții.

Și totuși poporul nu l'a condamnat, nu l'a judecat, pentru-că l'a iubit și în rățecire, ci a strigat, când unul când altul, când dintr-o parte când din cealaltă: să auzim pe părintele Lucaciu; vorbește ceva părinte Lucaciu!

Ce situație, ce moment!

După o ținută falsă de trei luni de zile, vini se te declari. Să te declari, după-acele s'a descoperit, că oamenii, cu cari ai ținut, pe cari i-ai reprezentat sunt ordinari trădători. Să te declari, tu om politic, adorat oare cândva de un întreg popor atunci, când partidul, pe care l'ai reprezentat cu atăta glorie, stă acum înjumatăcit, certat, constrins a-și consuma puterile pentru clarificarea situației încurcate, în care a ajuns în preajma unui eveniment ca milleniul, și la care încurcătură și tu ai contribuit, cu voe ori fără voe, dar' în mare măsură.

Și ce face părintele Lucaciu în această situație, în acest moment?

Scrie o scrisoare, în care ne spune căte a făcut, cum a făcut, că și acum tot așa va face, dacă se va pute, și cerea se explice cu diplomație unele fapte cari sunt cunoscute deja, și nu se mai pot răstălmăci. Cearcă se arete, vezi Doamne, că ținuta dînsului a fost corectă — ear' când vine la adevă, la trădarea lui Brote, o absoalvă cu 5—6 șire numărindu-o „idee politică”, absurdă, vezi bine, și imposibilă.

Vom arăta altă-dată, că multe dintre aserțiunile părintelui Lucaciu nu pot sta în fața adevărului faptic, unele le-a combătut înainte chiar dl Aurel C. Popovici, dar' de pe acum trebuie să declarăm, că scrisoarea părintelui Lucaciu, așa cum e nu ne satisface.

Ea ni-se pare că nu e la înălțimea ei, nici în considerarea situației părintelui Lucaciu, nici în considerarea publicului, nici în considerarea situației noastre politice peste tot.

Noi, și credem tot poporul românesc, am așteptat mai mult dela părintele Lucaciu, pe care ne-am deprins a-l ține om mare. Doar' nu ne ține părintele Lucaciu așa de naivi, ca se creadă că prin o astfel de scrisoare se poate rectifica înaintea publicului românesc? Nici în interesul său se nu creadă așa ceva.

Noi, în timpuri ca acestea așteptăm, că părintele Lucaciu dacă se mai poate avînta, se ne vorbească dela înălțimea ce-i compete în considerarea trecutului său, și cu sinceritatea, care se recere când vorbești cu un popor.

Noi știm un lucru. Părintele Lucaciu a greșit greu, sau a fost amăgit rău. *Tertium non datur.*

A greși e în firea omului, e o slăbiciune omenească. A fi sedus e earăși o greșeală, earăși o slăbiciune. A-ți recunoaște însă greșelile, cu fruntea ridicată, în fața lumii, e o virtute.

Asta am fi așteptat-o noi dela părintele Lucaciu, și de aceea ne-am adus aminte de Fénelon, când am citit scrisoarea dînsului.

Noi ne-am bucurat de revenirea sa, căci scrisoarea prin faptul ei constată o revenire, dar' am fi dorit ca revenirea să se facă într'un mod mai vrednic de importanța celui-ce revine.

E o chestiune de morală politică aceasta, și noi cari tocmai cu devisa aceasta conducem organul prim al partidului național, simțim că este de datoria noastră a cere, ca aleșii noștri mai ales să ne deie exemple de morală politică, ear' când am vedea, că cerința aceasta se desconsideră, datori sîntem să ne ridicăm cuvîntul în fața ori-și-cui.

Părintele Lucaciu e scump poporului românesc. Tocmai de aceea dorim, ca el să se poată reveni cu demnitate în mijlocul lui.

Zicem deci, stăpînindu-ne: ridică-te părinte la înălțimea ce §-i se impune prin necesitatea împregiurărilor și spune de pe aceeași înălțime: „*mea culpa*”, dela care ai spus și detunătoarele „răstigniți-ți”.

A greși, a fi amăgit, sînt slăbiciuni omenești; a-ți recunoaște însă greșelile e o virtute.

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 19 I. c.

Proiectul legii despre regenerarea viilor se rezolvă definitiv în ședința aceasta, ear' ministrul de agricultură a primit deși nu tocmai toate, dar' cel puțin unele dintre modificățiunile propuse, — făcînd astfel de superfluă și absurdă amenințarea lui Bánffy, că în ca de lungire a discuției va retracta întreg proiectul.

Păreri remarcabile, deosebite de cele expuse în ședințele anterioare, nu s'au ivit. Ugron, Andreanszky, Molnár, Kossuth și alții își fac excepțiunile la diferite poziții din proiect, cari toate aproape se reduc la împregiurarea, că interesele poporului sărac sînt absolut desconsiderate în acest proiect.

Ministrul Darányi reflectează tuturor, că guvernul se va nîsul a satisface după puțință celor indigitate de oratorii opoziției ca pricepători specialiști.

În ședința proximă se va discuta bugetul ministerului de honvezime.

Mai interesantă a fost ședința de azi din casa magnaților, unde s'au luat la refulă conducătorul opoziției contele Zichy Nándor cu ministrul-președinte Bánffy. Ședința a fost animată, Bánffy a avut prilegiu la brila ca improvizator, despre ce foile opoziționale știu să povestească, că încă așa o încercare l'ar face pentru totdeauna ridicol. La ordinea zilei este proiectul despre prelungirea indemnitației.

Contele Zichy declară dînt' un început, că nu privește chestia indemnitației ca o chestiune de încredere, căci el vede o necesitate absolută a vota indemnitatea din motive politice, — prin aceasta însă nu votează totodată și încrederea guvernului, față de care nici n'are încredere. Ia apoi la refec pe Bánffy, pentru vorbirea de Anul-Nou, în care accentuase, că partidul popular periclitează ordinea publică. Declară, că aderenții partidului popular sînt mulți, toată ungurimea genuină consimte cu acest partid (în cazul acesta lui

Bánffy îi mai rămân Oveii!! Red.), partidul popular cu conducătorii săi a ajuns la un nou nivel moral, la care Bánffy cu ai săi nu se va pute înălța nici-odată. Regretă apoi, că ministrul de culte care a vorbit în parlament despre autonomia catolicilor nu §-i-a ținut de datorie a reveni și în casa magnaților asupra aceluia obiect.

Bánffy scuza întârzierea tratării chestiunii indigitate de Zichy (autonomia catolicilor), ceea-ce n'a fost o ignorare a casei magnaților. Cu prilegiul desbaterilor bugetare va reveni la tot cazul asupra aceluia obiect. Încât privește imputările adresate de Zichy cu privire la partidul popular, el susține tot ce a zis, și nici că va căuta o apropiere de acest partid, pentru-că el stă pe alt punct de vedere și anume pe al partidului liberal.

După lamurirea altor mici incidente proiectul se acceptează.

De ale Sârbilor.

III.

Una din sarcinile de frunte ale secțiunii naționalității de sub șefia lui Jeszenszky este: distrugerea, prin ori-ce mijloace, dar' în primul rînd prin corupția sufletelor iscarote, a autonomiilor bisericilor, în care își găsește încă singurul adăpost într-o cârta mai sigur conștiința și lupta naționalității.

Și acestea fără deosebire de confesiuni.

Începutul s'a făcut cu Slovaci evanghelici, prin stăfușiera districtului bisericesc cisdanubian, a căruia alcătuire firească, istorică, mai mult seculară a fost distrusă sfîșindu-l în bucăți și alipind bucățele rupte din corp (seniorate) către celelalte districte. Această operă a fost sâvîșită cu ajutorul Judei-episcop Baltik, care, candidatul și alesul partidului național slovac, a sâvîșit îndoită crimă de trădare: contra idealului viu din grădina Ghetsemane și contra maicei proprii, care i-a dat naștere.

Că de câte-ori este multiplicată suma de 30 arginți prețului, în schimbul căruia a comis îndoită trădare Baltik-luteran, Slovaci n'au putut afla până acum în mod pozitiv; ei știu numai atîta, că episcopul Iuda e pe cale a se sfîrși ca el cel din giurul restignitului: nu poate mîncea, nici dormi, e melancolic, nervos, copiii lui sînt îngrijăți de psihologia tatălui-episcop... —

— — — — —

Acuma vin la rînd Sârbii. Patriarhul Brancovici a votat în casa magnaților contra legilor păgâne: Bánffy a hotărît peirea lui și fulcuirea prin egumen-Iuda — Radici, care e gata să vîndă pe un Ios-biserica și pe maica-națiune pentru multiplicății 30 de arginți ce are să-i aducă și producă — mitra.

Știm acum că Radici e făcut din stofa Ischariotă și Bánffy — Wlassics — Jeszenszky își freacă mîinile, că au găsit și în morțiș pe unealta, cu care voesc să distrugă, să nimicească autonomia, rostul bisericilor naționale sârbesti. Spre a proceda cât se poate de sigur, Jeszenszky a propus și Bánffy a instalat lângă odaia secțiunii naționalității biroul „secțiunii pentru afacerile bisericii sârbesti”, împreună, spre și mai mare batjocură, cu „secțiunea honvezilor din 1848”.

Cu aceste două păghii în mână, guvernul-secțiunea se înleptă a porni o lovitură mișelească, pe la spate, contra singurului refugiu al națiunii sârbesti. De zece zile în foile aliaților noștri, în fiecare număr nu vorbesc și nu discută despre altceva, decât despre lovitură plănuită de Bánffy în anul millenar.

Sub fătarnicul pretext de a se informa „dela oameni competenți” despre modul cum s'ar pute „regula” afacerile bisericii sârbesti, Bánffy (cel „prea grețos”) a convocat pe ziua de 14/26 Martie 30 de Sârbi la o conferență în Budapesta. Eată textul invitației: „Am hotărît ținerea unei conferențe confidentiale pentru orînduirea chestiunilor bisericilor gr.-or. sârbesti, pe care am conchemat-o pe orele 1/5 ale zilei 26 Martie a. c. în palatul ministrului-președinte r. u. (Budapesta, Vár., Szentgyörgyér nr. 1) și am onoare a invita cu stimă pe dl...”

Budapesta, la 2 Martie 1896.

B. Bánffy.

Deja totuși dec, poruncitor, nepolitic, panduresc, cocișec al acestei „invitații” este respingător și ar trebui să îndemne pe cei „invitați” să i-o trimită îndrăgostit cu observare undeva, pe margine că, dacă voește să aibă onoarea să stea de vorbă cu el oameni de bună creștere, mai întău să învețe Bánffy însuși a fi politicos, chiar și în „invitații”. Dreptu-i oare, că așa ar trebui să fie? Noorul lui, poate, că toată lumea, dela cel mai sus pus până la vîcăreasa de pe moșia lui știu, că Bánffy e om fără creștere, un fel de *calicos*. Să fie oare numai această împregiurare cauză, că „invitații” nu i-au retrimis

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Balteș.**
Proprietar: Pentru T. L. Albini sub sechestru :
Iosif Marshall.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.
Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

[396] 9—50

Direcțiunea institutului.

Mostre fermecătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Cărți mari de mostre, precum până acum nu s'au mai aflat, pentru croitorii nefrancate.

Materii pentru costumuri.

Peruvian și Dosking pentru clerul înalt, materii prescrise pentru uniforme de oficanți c. r., apoi pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree, până pentru biliard și mese de joc, pentru îmbrăcarea trăsurilor. Cel mai mare deposit de îmbrăcăminte caritativă și tiroleze pentru domni și dame cu prețuri originale de fabrică în varietate, precum nu se poate oferi nici sub o concurență de douăzeci de ori mai mare. Cea mai mare varietate în basmele de dame fine și durabile și cele mai moderne colori. Materii de spălat, pleduri de oscuri dela fl. 4.— până fl. 14.—, apoi și

cele trebuincioase croitorilor (precum: căptușeală de mâneci, botoni, ace, ață etc.), lucruri demne de preț, oneste, durabile și postavuri de lână, recomandă [653] 6—24

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Centrale der öster. Tuchindustrie).

Cel mai mare deposit de postavuri de fabrică.

Se expediază numai cu rambursă.

Pentru Oraștie în comitatul Hunedoarei am de reprezentant pe domnul Aladár de Szatmáry și rog pe p. t. mușterii mei a se adresa la acesta în cas că au lipsă de marfă de a mea.

[3631] 5—12

Kathreiner
CAFEA DE MALTĂ KNEIPP

Se capătă pretutindeni. - ½ Chilo 25 cr.

Ce e
a lui Kathreiner
cafeaua de maltă Kneipp?

„Aceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin modul de fabricațiune a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin acesta, fără de celelalte avantagii, se deosebește această cafea de maltă de toate celelalte produse.

Cafeaua Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și ieftin surrogat la cafeaua de boane. E un produs curat al naturii în boane întregi și se usează cu mare avantaj în locul celei măcinate,

în locul acelor surrogat pentru cafea, cari sunt pentru publicul cumpărător necontrolabile, și cari prin cercetări oficiale sau dovedit adese de falsificate prin adaosuri străine. Începând cu o terțialitate, se poate amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, și astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobândești și un câștig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat în institute publice și în sute de mii de familii. Și „pură“ adică fără adaos de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o beaură gustosă.

Nici o gospodină conștientă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea în genere, se nu întârzie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeaua de maltă Kneipp. Numai se fie cu luare aminte la netrebnicele imitațiuni, prin cari publicul mereu este expus înșelăciunii și se considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauțiune! În interesul propriu nu lăsați se fiți mimiți! Veritabilul „Kathreiner“ nu poate și nu-l permis să se vândă cumpenit, sau în altfel de pachetăgiu.

Pentru „Institut Tipografic“ T. Liviu Albini sub sechestru: Iosif Marschall.

FĂINĂ!

Mare deposit de făinuri în tot soiul precum și

făină roșie pentru vite și porci, recomandă cu prețuri moderate

FRANZELĂRIA LUI

Petru Moga,

strada Cisnădiei nr. 44,
Sibiu. [1069] 2—5

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

Făină roșie l-ma.

Cel mai bun nutremânt pentru porci și vite.
50 chgr. fără sac fl. 2.10,

pentru revânzătorii,

b/500—1000 chilogrami franco sac
per 100 chgr. fl. 4.15.

recomandă [1052] 3—10

Joh. Mich. Klein,

Rosenanger nr. 9,

(vis-à-vis de tirgul peștilor).

Având de cuget a furniza toate mărfurile mele pentru bani gata în mod ieftin, îmi iau voe încă de azi a oferi spre vânzare

Pentru ori-care preț

mai ieftin ca la

vânzare totală (Ausverkauf)

toți articlii din marele și variatul meu deposit de vestminte pentru domni și băieți, fabricat propriu; ghețe de dame și domni; palării, cravate, ploiere și umbrele, asigurând pe mușterii mei de o mulțumire în toată privința.

Totodată atrag atențiunea, că cu același principiu mă îngrijesc de

marele meu atelier de croitorie

condus de un croitor cât se poate de bun și provăzut cu toate speciile cele mai alese de materii indigene și străine veritabile de lână, în care

de azi începând

se efectuează cu prețuri teribil de ieftine tot felul

de comande de măsură

în restimp de 24 ore.

Zace deci foarte potrivit în interesul p. t. publicului a se convinge de fapt despre toate aceste asigurări cât se poate de iute.

Toți articlii pot fi cumpărați și pe lângă plățirea în rate între impregiurările cele mai favorabile. [1066] 5—22

Cu deosebită stimă

ISAK ASCHER,

atelier de croit și mare deposit de vestminte pentru bărbați și băieți,
Sibiu, str. Cisnădiei nr. 4—6, edificiul comandei de corp.

De medici
recomandate cu laudă

A fi scutit de suferințe

De mii de inși
recunoscute cu mulțumită

este cea mai mare dorință a tuturor debilităților precum și a bolnavilor. Să se folosească deci

Preparatele de maltă ale lui Johann Hoff

cari de 48 de ani s'au dovedit de excelente.

Bere extract de maltă pentru
sănătate.

La însărăcirea principesei Carolath vă rog a trimite încoace o cantitate de bere extract de maltă.
Dora Neckermann, Florența.

Rog cu grabire 50 sticle de bere extract de maltă.

Obrist Perticari, București.
(Palatul regal).

VIENA,
L. Bräunerstrase Nr. 8.

[806] 2—3

Deposite la: J. B. Misselbacher, Frații Fr. Jahn, G. W. Grohmann, în toate farmaciile și prăvăliile de delicatose.

Ciocoladă de maltă pentru
sănătate.

Ciocolada d-voastră de maltă este cea mai excelentă ce o cunosc; merită cea mai înaltă a mea stimă. Eu în totdeauna am aplicat această plăcută beaură cu succes în contra slăbirii stomacului și a organului de mișcare, în contra anemiei și a debilităților în genere.

Dr. Nicolai,
medic practic în Triebel.

Extract
concentrat de maltă.

Extractul d-voastră de maltă mi-a priit exemplar, primind din nou apetit, încât mâncările nu mai împovărează stomacul. Acest succes favorabil mă face a spera, că prin folosirea mai departe a acestei beauri binefăcătoare mă voi însănătoși cu desăvârșire.

C. Kürbs, Gräfenthal.

Bomboane
de maltă pentru piept.

Admirabilă a fost delăturarea tusei mele prin bomboanele d-voastră de maltă.

de Zedlitz-Neukirch, Waldenburg.

Bomboanele d-voastră de maltă îi privesc foarte bine soției mele care suferă de asthmă.

Busch, preot, Weischütz.

pentru Sachsonia,
Grecia și România.

Prospecte gratis și franco.

Efect miraculos!

mijloc — ori-ce insect, pentru ce

Julius Ballmann.
Johann Billes.
Wilhelm Frank.
Ludwig Fuchs.
R. Gardik.